

INSTRUKCJA

„Zasady pobierania i transportu próbek wody przeznaczonej do spożycia”

1. Cel

Celem instrukcji jest przedstawienie w zwięzły sposób wymagań związanych z pobieraniem próbek wody z punktów kontrolnych urządzeń wodnych.

2. Sposób pobierania próbek

Próbkę do badań pobiera się jako próbkę jednorazową (losową), ręcznie lub przy użyciu sprzętu do pobierania próbek.

3. Miejsce i technika pobierania próbki

3.1. Sieć wodociągowa i kurki użytkowników wody

Przy pobieraniu próbek z sieci wodociągowej i kurków użytkowników czas spuszczenia wody w celu usunięcia wody zastoinowej należy dobrać stosownie do celu pobierania, na ogół wystarcza okres **2-3 minut** (praktycznym sposobem sprawdzenia skuteczności usunięcia wody zastoinowej jest brak wyczuwalnych zmian temperatury wody). Kurki powinny być utrzymane w dobrym stanie technicznym, spuszczana z nich woda powinna wypływać swobodnym strumieniem. Z kurków użytkowników należy przed pobraniem próbki **zdziać** wszelkie urządzenia. Przy pobieraniu próbek do badań mikrobiologicznych kurki należy wysterylizować (np. płomieniem).

UWAGA:

Podany czas spuszczenia wody zastoinowej dotyczy przypadków urządzeń wodnych na bieżąco eksploatowanych. W przypadku dłuższych przerw w eksploatacji lub nowych/ remontowanych urządzeń czas ten należy odpowiednio wydłużyć tak, by odcinek, który chcemy skontrolować został **dokładnie przepłukany**.

3.1.1. Technika pobierania próbek

Pobieranie próbek do badań fizycznych i chemicznych

Do pobierania próbek służą naczynia np. polietylenowe lub szklane, zaopatrzone w szczelne zamknięcia uniemożliwiające zanieczyszczenie i /lub wylanie pobranych próbek.

W celu pobrania próbki wody należy:

- odkręcić kurek i odczekać odpowiedni okres czasu w celu usunięcia wody zastoinowej, pozwalając wypływać wodzie spokojnym, równym strumieniem
- podstawić naczynie do pobierania próbki pod strumień wody i napełnić je do pełna (aż do przelania wody z naczynia)
- napełnione naczynie dokładnie zamknąć i oznakować w sposób umożliwiający jego identyfikację.

Pobieranie próbek do badań bakteriologicznych

Próbki należy pobierać do odpowiednio wysterylizowanych naczyń o pojemności ok. 500 ml, z korkiem.

W celu pobrania próbki wody należy:

- sprawdzić, czy kurek jest czysty i w dobrym stanie technicznym – w przeciwnym wypadku kurek należy umyć
- wysterylizować wylot kurka np. przez opalenie płomieniem, uprzednio demontując wszystkie elementy mogące ulec uszkodzeniu w trakcie opalania.
- odkręcić kurek i odczekać odpowiedni okres czasu (patrz punkt 3.1.) w celu usunięcia wody zastoinowej, pozwalając wypływać wodzie spokojnym, równym strumieniem
- poprzez ostrożne oderwanie zdjąć z naczynia górną część opakowania ochronnego

e) podstawić naczynie do pobierania próbki pod strumień wody i napełnić je, pozostawiając wolną przestrzeń od wylotu szyjki do mniej więcej górnej granicy cylindra butelki

f) napełnione naczynie dokładnie zamknąć i oznakować w sposób umożliwiający jego identyfikację.

UWAGA:

Podczas w/w operacji należy unikać dotykania palcami bezpośrednio wylotu naczynia oraz korka (należy go trzymać „za łepkę” poprzez oderwaną część opakowania ochronnego) – pozwoli to uniknąć przypadkowego zanieczyszczenia próbki.

3.2. Studnie

W przypadku istnienia sieci wodociągowej opartej na badanej studni można pobrać próbki wody z kurka najbliższej położonej studni i dalej postępować jak wyżej.

W przypadku studni kopanej, gdy istnieje konieczność pobrania wody bezpośrednio ze studni wodę należy pobrać np. czystym wiadrem i z niego napełnić naczynia do pobierania próbek z zachowaniem wymagań dotyczących stopnia napełnienia naczyń oraz postępowania z naczyniem do badań bakteriologicznych przedstawionych w punkcie 3.1.1.

4. Transportowanie próbek do laboratorium.

Pobrane próbki wody powinny być transportowane w temperaturze **2-8°C** (np. w termotorbie), zabezpieczone przed dostępem światła.

Próbki wody należy dostarczyć do laboratorium w ciągu **czterech godzin** od momentu pobrania.

UWAGI:

- 1. próbki wody do badań przyjmowane są w poniedziałki i wtorki w godzinach 8⁰⁰ - 13⁰⁰**
- 2. w przypadku realizowania badań na podstawie zlecenia należy dokonać płatności gotówką w kasie WSSE w chwili dostarczenia próbek.**
- 3. w razie wątpliwości prosimy o kontakt z laboratorium:**
tel.(0-42) 253 63 66
tel. (0-42) 253 63 71